

Posamezne številke Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v Mirokosti ene kolone (72 mm.). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent. omnice, in zahvale, poslanice in vabila po L 1. — oglasi denarnih zavodov mm po L 2. — Mali oglasi po 20 st. beseda, majnanj pa L 2. — Oglasi saročina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Protestni shod v Ajdovščini

GENOVA, 2. Semkaj je prišlo več italijskih politikov iz Dalmacije, med njimi zadrski poslanec Krekich, bivši prefekt Smirich, predsednik zadrškega deželnega

odborni Lubin in Moroni. Tudi iz Splita sta bila pozvana v Genovo dva italijanska politika. Vsi imenovani so poklicani v Genovo kot eksperti in pogajalci med Italijo in Jugoslavijo za izvedbo rapalske pogodbe.

Jugoslavija

Italijansko - jugoslovenska pogajanja za izvršitev rapalske pogodbe

BELGRAD, 2. Spričo inozemskih vesti o nesoglasju med ministrom Ninčevićem in drugim članom vlade je bilo izdano to-le uradno poročilo:

«Minister zunanjih zadev je došel na krajši čas v Belgrad, da obvesti ministrski svet o položaju na genovski konferenci in o položaju na genovski konferenci in o drugih vprašanjih, ki se razpravljajo v Genovi. Pri tej priložnosti je bila konstatirana popolna soglasnost med članom vlade glede stališča, ki ga je zastopal minister zunanjih zadev. Tendenciozne, od gotovega dela inozemskega tiska za važne sprejete vesti, da vlada v tem oziru nesoglasje, so povzročile zmedo, ki je mogla oslabiti položaj naše države v trenutku, ko se rešuje vprašanje izvršitve rapalske pogodbe. Radi tega je treba to postopanje najstrožje obsoditi.»

Kakor javljajo listi, je italijanski minister zunanjih del Schanzer vročil jugoslovenski delegaciji predlog, ki vsebuje te-le točke: 1. Italija je pripravljena takoj in hitro pristopiti k izvršitvi rapalskega ugovora, kakor ga je odobrila in sprejela italijanski parlament. (Torej brez Sforzinega rezervata glede Reke in Baroša.) 2. Kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev mora istočasno izvršiti vse svoje obveznosti, prevzete v tej pogodbi. 3. Mesto Zader je treba sporazumno osvoboditi iz nevdružne situacije, v kateri se sedaj nahaja in mu zasigurat obstoj. Sedanja izolacija od ostalega italijanskega ozemlja je treba odstraniti. 4. Sporazumno je treba dati Reki sistem, ki mestu zasigurava ves nekdani madžarski «corpus separatum». Treba je Reki zasigurati ozemlje z zaledjem. Praktično se to ugotovi na licu mesta. Zunanji minister Schanzer je izjavil, da je to italijansko stališče in pričakuje, da dr. Ninčević po povratku doseže v interesu obeh držav definitivni sporazum.

Kakor poročajo listi, je zunanji minister prejel na včerajšnji seji ministrskega sveta nova navodila glede razgovorov z Italijo v zadevi rapalske pogodbe. Ministrski

svet je naročil zunanjemu ministru, da ne privoli v nobeno spremembo rapalske pogodbe, da ne vodi nikakih posvetovanj, ki bi šla za tem, da se rapalska pogodba v gotovih točkah spremeni. Vlada vztraja na stališču integralne izvršitve rapalske pogodbe in zahteva takojšnjo izpraznitve vsega od Italijanov še zasedenega ozemlja. V slučaju, da se v razgovorih z italijanskimi pooblaščenimi ne doseže sporazum v smislu jugosl. zahtev, je vlada odločena, da zunanji minister dr. Ninčević predloži rešitev vprašanja Zvezi narodov, ki naj kot edino merodajni forum definitivno izreče sodbo.

Dr. Rybač na genovski konferenci

BELGRAD, 2. Zunanji minister dr. Ninčević je pozval na genovsko konferenco dr. Otokarja Rybača kot strokovnjaka, da obširno poda poročilo o konferencah nasledstvenih držav v Rimu in o portoroški konferenci. Dr. Rybač je zunanjemu ministru v Belgradu podal poročilo in takoj odpoval v Genovo, oziroma v Ljubljano ter nadaljuje danes svojo pot skupno z zunanjim ministrom v Genovo.

Rusija

Pripravlja se sporazum s Kitajsko.

RIGA, 3. Že več časa se vršijo pogajanja med Rusijo in Kitajsko za sklenitev posebne pogodbe med obema državama. Zastopniki sovjetske vlade v Pekingu si prizadevajo že več časa, da bi pripravili kitajsko vlado do tega koraka. Po zadnjih poročilih so pogajanja že precej napredovala, kajti kitajska vlada je pred kratkim izročila ruskemu zastopniku v Pekingu notu, v kateri naglašala, da bo Kitajska rada sklenila posebno pogodbo s sovjetsko Rusijo, kakor hitro se prepriča, da ima sovjetska vlada v tem oziru odkritosrčne namene. Začetek uradnih pogajanj pa bo nemogoče, dokler Rusija ne umakne svojih čet iz Kijate in Urge. Ker bo sovjetska vlada temu odgovoru kitajske vlade gotovo ustregla, je pričakovati, da se bo v kratkem sklenila med obema državama posebna pogodba, ki bo podobna pogodbi, ki se je sklenila v Genovi med Rusijo in Nemčijo.

Meščanska vojna na Kitajskem

PEKING, 2. Obstreljevanje je postalo proti polnoči vedno hušje. Del čet generala Sang - Tsu se umika proti jugu Pekina. General Vu - Pej - Fu namerava čete generala Ni - Ki - Eu obkrožiti.

sebe in razočarala baš one množice, ki so tako silno dovezne za formo. Čiherin se je zameril socialistom in komunistom, o tem ni dvoma. In zgodilo se je to ravno v Italiji, tam kjer je boj proti prevratnim strujam zavzel skrajno ostre oblike, kjer se vrše še danes ob zborovanju genovske konference in ob navzočnosti Rusije krvavi poboji in požigi proti proletarcem.

All veljajo zakoni? Kdo ukazuje?

Pri nas v Julijski Krajini lahko par sodnikov sklepa in sporu čisto sveto, da se ne bodo več pokorili veljavnim zakonom in da ne pripoznavajo pravila, da zakoni se morejo spreminjati ali odpravljati edino-le potom novega zakona. Nekaj podobnega se vrši v nemškem delu južnega Tirola na polju ljudskega šolstva. Tam je generalni civilni komisariat sam, ki ne spoštuje novega šolskega zakona (lex Corbino). Čeprav je bil ta zakon izdan enostransko in ne parlamentarnim putem na škodo ne-italijanskih manjšin, vendar še ne zado- stuje rečenemu generalnemu civilnemu komisariatu za namene raznorodovanja, oziroma naganjanja nemških otrok v italijansko šolo.

Nemški poslanci so zahtevali od generalnega civilnega komisariata, naj skrbi vsaj za zakonito izvajanje tega «nabora šolskih otrok». To je: naj spoštuje zakon!

Ni koristilo. G. komisar je nadalje silil v laške šole tudi otroke, glede katerih so poizvedbe, določene po zakonu, pokazale, da spada v nemško šolo. K tej nezakonitosti je pridružil g. generalni komisar še drugo: proti starišem takih otrok je uvajal kazensko postopanje in se ni menil za določbo v zakonu, da je proti odredbam deželnega šolskega sveta dovoljena pritožba na ministra za nauk in da imajo take pritožbe odložilno moč! To je: da se ne sme nič ukreniti, dokler ne odloči minister. In tudi ta poslednji je v posebnem pismu poslancu Toggenburgu priznal, da imajo pritožbe po zakonu res odložilno moč. To se pravi: generalni komisar bi ne bil smel nič ukreniti proti prizadetim starišem. Naučni minister in ministrski predsednik Facta sta v pogovoru s poslanci izrecno priznala, da je pritožba upravičena in je g. Facta telefonično naložil generalnemu civilnemu komisariatu, naj preneha s kazenskim postopanjem?! Ta mogočni gospod

Če pa pomislimo, da je poslala Rusija svoje najspretnejše diplomate v Genovo, potem moramo že pustiti, da Rusi sami kakor najbolje znajo, rešijo svojo nalogo. In ker imajo proti sebi v vseh diplomatičnih zvižajah izvežbane prvovrstne svetovne diplomate, zato ni mogoče izreči končne sodbe o zadevi, ki tvori predmet današnjega članka.

pa se niti zmenil ni za ta ukaz od strani svojega vrhovnega šefa, marveč je naložil civilnemu komisariatu v Bocnu, naj se ostreje kaznuje! Na proteste je civilni komisar odgovoril čimno, da naj stariši le pošljejo svoje otroke v italijansko šolo in šele potem «da se bo videlo», kateri otroci morejo slediti italijanskemu pouku!

To je nekaj gorastnega. Nemški otroci naj se izročijo italijanskim učiteljem in nadzornikom, ki naj bi šele po tednih, ali morda mesecih milostno dovolili kakemu nemškemu otroku, da more v šolo z materinim učnim jezikom! Posledica tega je bila, da več otrok sploh ni šlo več v šolo, kar ni bilo samo na škodo pouka, ampak tudi ugleda oblasti pred prebivalstvom!

To bi bil v debelih obrih opis boja v južnem Tirolu za — veljavo in spoštovanje zakona. Vidimo iz tega opisa, da uprava ne spoštuje ne naravnega, ne pisanege zakona, in da podrejeni organi tudi ne spoštujejo ukazov svoje lastne osrednje vlade! Take razmere so v zasmešno načelom modernega državnega življenja: ko mora prebivalstvo braniti veljavo zakona pred napadi od strani tistih činiteljev, ki bi morali v prvi vrsti braniti zakon!

Sedaj pa pride še krona vsem tem nezakonitostim. «Popolo d'Italia» je trdil v posebnem članku, da odredbe naučnega ministra pomenijo kršenje rečenega šolskega zakona! In potem grozi: «če minister ne oporeče svojih odredb z vso jasnostjo, kakšnega zakona se bo mogel poslužiti potem, če bi nekaj fašistovskih oddelev prišlo v Neumarkt in Salurn, da od tistih, ki se upirajo, izsilijo spoštovanje naredb države?» Grožnja je zares jasna in nezahvalna: državne organe, ki nočejo spoštovati zakonov vključ ukazom z višjih mest, bo ščitilo — javno nasilje!

Kaj naj rečemo tu na zaključku? Nič, ker dejstva sama kriče dovolj!

Vojna škoda na javni lasišni

Poroča dr. J. F. — Nadaljevanje.

II.

10.) Kako se vlagajo naznanila in na kateri urad se morajo nasloviti

Kakor rečeno, mora biti naznanilo, ki so ga dolžna predložiti javna bitja, splošno in popolno, mora namreč vsebovati vse škode in na vseh vrstah imetja. Naznanilo mora označiti tudi one škode, ki so se že popravile, bodisi od prizadetega bitja samega ali pa potom državne uprave (vojaški ženji, tehnični oddelek).

Ako danes tedaj po 3 letih, odkar je vojska končala, pregledamo vse vrste škod, ki se lahko naznanjajo, vidimo, da lahko razdelimo te škode v tri posebne vrste in sicer:

a) škode, katere je prizadeto bitje samo popravilo z lastnimi sredstvi ali s tem, da se je zadožilo, itd. (S poznejšo posebno prošnjo bo zamoglo dotično bitje zahtevati povračilo napravljanih stroškov, medtem pa lahko v naznanilu na splošno označi višino onih stroškov);

b) škode, za katerih popravilo se dosega sploh ni poskrbelo. (S poznejšo posebno prošnjo bo prizadeto bitje zahtevalo, da bo samo direktno poskrbelo za popravilo onih škod, ali pa zaprosi, da poskrbi za to namesto njega država);

c) škode, katere je že popravila država, bodisi potom vojaškega ženja ali potom tehničnega oddelka.

Te tri vrste škod so, kakor vidimo na prvi pogled, natančno ločljive ene od drugih.

Naznanila oziroma obrazci posameznih naznanil se morajo tedaj zbrati skupaj v treh ločenih oddelkih z ozirom baš na eno ali drugo vrsto škode. Vsak oddelek se mora opremiti z zavitičkom, na katerem bodi jasno označeno, da se nanaša na vrsto škode ali pod a), ali pod b), ali pod c).

Vsako prizadeto bitje mora imeti tedaj za vložitve naznanil tri ločene zavitiče ali tri akte. Prvi naj vsebuje samo naznanila ali obrazce za one škode, ki jih je bitje samo že popravilo, drugi posamezna naznanila in obrazce za še nepopravljene škode, tretji posamezna naznanila ali obrazce za škode popravljene po vojaškem ženju ali tehničnem oddelku.

Z ozirom na to, da se morajo naznanila, kakor smo že rekli, predložiti v treh izvodi in ker se morajo izvodi združiti v treh ločenih aktih, bomo imeli torej tri enake akte, od katerih bo vsak zase imel ravno iste obrazce v treh izvodi za vsako vrsto škod.

Vsakemu oddelku onih treh ločenih aktov se mora priklopiti po en izvod sklepa prizadetega bitja, kateri sklep pooblašča vložiti naznanilo.

Vsi akti naznanil se morajo skupno predložiti ali poslati priporočeno okrajnemu civilnemu komisariatu.

Komisariat jih mora takoj pregledati in vrniti prizadetemu bitju s primernim poukom, ako niso naznanila napravljena v redu.

Civilni komisariati bodo potem pošiljali pravilna naznanila deželnemu generalnemu civilnemu podkomisariatu, ki jih mora zbrati skupaj in predložiti generalnemu komisariatu (v Trstu).

Ona bitja, ki imajo svoj sedež v trža-

škem okrožju, morajo predložiti naznanila direktno pri podpisanim generalnem civilnem komisariatu (oddelek IX).

III.

Prošnje krajevnih bitij za dosego ali povračilo stroškov že napravljanih za popravilo vojne škode oziroma za še ne izvršeno popravilo iste (člen 2-7 opravilnika od 1. septembra 1920, št. 1542).

11.) Reklamo smo že, da se ne smejo prilagati obrazcem naznanil nikake listine in da se naznanila ne smejo zamenjati s prošnjami, ki jih prizadeta bitja lahko vložijo enkrat pozneje, da dosežejo popravilo škode že popisane v naznanilu, ali pa povračilo stroškov napravljanih za izvršeno popravilo škode, ki se je tudi morala popisati v naznanilu.

Moramo se torej, da bo bolj jasno, sklicovati na to, kar smo povedali v prejšnjem odstavku glede onih treh vrst škod, na katere se morajo naznanila nanašati:

škode, že popravljene po skrbi in na stroške istega bitja;

škode, za katerih popravilo se sploh še ni poskrbelo;

škode, za katerih popravilo je že poskrbel vojaški ženji ali pa tehnični oddelek.

Oziroma se torej na te različne vrste škod, ki so se vse na isti način naznanile, prizadeto bitje bo zamoglo zahtevati s posebno prošnjo ali povračilo napravljanih stroškov (I. vrsta), ali popravilo oziroma povračilo (II. vrsta). Za škode III. vrste ono bitje nima ničesar zahtevati.

12.) Prošnje za povračilo stroškov, ki so jih krajevna bitja že napravila.

Prizadeto bitje oziroma tisti njegov organ, ki ima pravico sklepati, upravni svet ali odbor, mora storiti sklep za vložitev prošnje za povračilo.

Vložiti se mora toliko ločenih prošenj, kolikor je poškodovanih in popavljenih imovinskih objektov. V vsaki prošnji se mora sklicevati tudi na dotični obrazec naznanila, v kojem se je bila škoda popisala.

Vsaka prošnja se mora napraviti v treh izvodi. Vsi izvodi morajo biti podpisani od načelnika uprave, pooblaščenega za zastopanje prizadetega bitja.

Vsakemu izvodu prošnje se mora priložiti en prepis ali izveček gori navedenega sklepa upravnega sveta ali odbora.

Prošnje se morajo nasloviti na podpisani generalni civilni komisariat v Trstu, Rimu.

Tako naslovljene prošnje pa se dejanski morajo predložiti ali poslati okrajnemu civilnemu komisariatu, ki jih po tozadevnem pregledu dopošlje deželnemu gen. civ. podkomisariatu.

Prvi izvod prošnje se mora opremiti z vsemi prilogi tehnične in knjigovodstvene narave, ki zamorejo razjasniti in dokazati dovršena dela in napravljene stroške, in tudi vse listine, ki zamorejo dokazati značaj in višino vojne škode (zaprisežene cenvle, javne ugotovitve itd.).

Spisi, ki dokazujejo strošek (računi o napravljanih delih, fakture), se morajo predložiti v izvorniku. K prvemu izvodu prošnje se morajo priložiti tudi listine, ki dokazujejo izvršena plačila stroška.

V slučaju, da prizadeto bitje še ni plačalo stroška, mora to naznaniti v prošnji z navedbo razlogov; mora tudi priložiti splošen pregled onih tvrdk, katerim dolguje

ter označiti glede vsake njen sedež in višino likvidirane terjatve, in če potrebno, tudi osebo, kateri je treba izročiti plačilo, vse to v svrhu, da ima zakladno ministrstvo pri rokah vse podatke, da lahko ukrene glede prošnje potrebne korake.

Okrajni civilni komisariati morajo, ko dobijo prošnje v roke, preiskati njihovo pravilnost, morajo eventualno napraviti ugotovitve, ki se jim zdi potrebne, zahtevati od prizadetih bitij eventualna daljša pojasnila ali listine itd.

Ko se je na ta način popolnoma preiskava (istruttoria), pošljejo okrajni civilni komisariati dotične prošnje (v trojem izvodu) z vsemi prilogi deželnemu gen. civ. komisariatu.

Deželni gen. civ. komisariat odpravi prošnje, po tem ko je ugotovil njihovo pravilnost v formalnem in upravnem oziru, na Vzpostavitevni urad v Gori (Ufficio per le ricostruzioni) ali na tehnično sekcijo, ki je po kraju pristojna.

Vzpostavitevni urad ali tehnična sekcija pregleda spise s tehničnega stališča, opravi potrebne ugotovitve, kolavdira dovršena dela ali napravljene nakupe prizadetega bitja, izdelka k temu poroči o razlogih ter izraža svoje mnenje bodisi glede značaja in količine škode, bodisi glede uporabe stroškov.

Vzpostavitevni urad ali tehnična sekcija odpremi na to s tem poročilom vse spise na deželni generalni civilni podkomisariat, ki jih dopošlje z eventualnimi svojimi opazkami podpisnemu gen. civ. komisariatu.

Slednji jih odpremi na ministrstvo za osvojbene kraje, po tem ko je izdal svoje mnenje o njih višji uradnik civilnega ženja ali odbora za popravilo vojnih škod. (Z ozirom na to, ali znaša škoda več ali manj od lir 50.000.—).

Z dekretom zakladnega ministrstva, v sporazumu z onim ministrstvom za osvojbene kraje se končni strošek potrdi in poskrbi za povračilo svote, ki je bila potrjena za delo, za katero je predvideno povračilo vojne škode.

Dnevne vesti

Država in Trst. Publicist Attilio Gabiati je priobčil v turinski «Stampi» vrsto člankov o vprašanju svobodne luke v Trstu. Z vso vneto priporočila rešitev — kakor pravi — preprečega tržaškega vprašanja. Posebno tehten je zadnji članek, kjer opisuje sedanjí položaj v Trstu in graja z rezko besedo in nenavadno odkritostjo grehe sedanje uprave.

Aneksija in znjo raztegnitve italijanskih upravnih metod na nove pokrajine, sta nam prinesli že iz prvega začetka celo morje zla! Prišel je v Trst z uverjenjem, da so mnoge zahteve Tržačanov — n. pr. glede izmenjave valute, odkupa avstrijskih vrednostnic, potem zahteva ladjedelcev za raztegnitev privilegijev v odluku ministra De Nave, zahteve za pristanišče itd. — neupravičene. Čudil se je, da se Trst kaže tako tipično italijanski v zahtevanju raznovrstnih miločin od osrednje vlade.

Po svojem prirodu v Trst pa se je uveril, da je cela vrsta teh zahtev več ali manj upravičena, a v prvi vrsti da pada krivda na vladne funkcionarje in pa na njihovo duševnost. Niso dopuščali Tržačanom niti diha in so jih hoteli podrediti upravi kakega otroškega zavetišča. Posledica je bila, da so Tržačani prosili dovoljenja za vsak čin svojega obstanka, čeprav jim ni v krvi, da bi pri vladi prosjčili miloščine, ker jim je ljuba svoboda delovanja. Prebivalstvo Trsta bi se hotelo svobodno gibati in vzpostaviti svoje zveze z razsežnim zaledjem, ki se razteza od vzhodnih meja Bavarke do obmorskih mest obali Male Azije, da bi tako Trst postal veliko finančno središče in mednarodni emporij velikega dela srednje in južne Evrope. A koliko bi to vse stalo italijansko vlado? Nekaj manj dohodkov od carinskega pasu v Trstu bi obogatili Trst bogato poplačal.

Velike pomebnosti je železniško vprašanje, toda, rešitev tega vprašanja ne bi pomenila kake koncesije Trstu, marveč je državna korist. Glede vprašanja železniških zvez treba: zboljšati spoj med Julijsko Krajino in ostalo Italijo, odpraviti neko pogreško v senžermanski pogodbi in rešitev vprašanje južne železnice.

Pod Avstrijo si mogel n. pr. dospeti iz Trsta v Milan v osmih urah, danes pa potrebuješ z najbolj direktnimi vlaki dvanaest ur!

Glede druge točke opozarja Gabiati, da je Trst spojen z Avstrijo po dveh črtah: po oni preko Trbiža in oni čez Ture. Ta poslednja pa je prerezana od ozemlja Jugoslavije, kar je na veliko škodo Italije in Avstrije. Napravila naj bi se zato nova črta po pretežno italijanskem ozemlju preko Krmina, ki bi se spojila z že obstoječo železnico do Trbiža. Tudi z Jugoslavijo bi moglo priti do sporazuma glede tarifov v obojestranskem interesu.

Južna železnica, ki je zasebna, je imela v bivši Avstriji omrežje 600 km, ki se je raztegal na eni strani do Brennerja, na drugi pa do Dunaja ter se odcpejala do Reke in na hrvaško ozemlje. Vprašanje je sedaj: ali naj zasebna železnica obstoji nadalje z vsemi svojimi črtami, ali pa naj se razcepi med Avstrijo, Jugoslavijo in Italijo, tako da bi imeli italijansko progo Trst - Postojna, jugoslovensko Rakek - Spilje, in od tu avstrijsko do Dunaja? Gabiati je za to, da južna železnica ostane kot svobodna železnica, ker bi bilo v drugem slučaju mnogo neprilik, tehničnih in tarifnih, ki bi o-virale hiter promet.

Na to prebija Gabiati h kočljivemu vprašanju: »Odnosaji z Jugoslavijo« pršer meni, da naj bi radi vsega rečenega teršdo od iskrenega miru, da se bodo mogli vzpo-

Boljševiki, kraljevi gostje

Čiherin je bil torej v gosteh pri italijanskem kralju. Predstavnik uradnega boljševizma so sedeli pri skupni mizi z monarhom, ki je antiteza komunizmu. To dejstvo je kajpak vzbudilo silno zanimanje v vsej italijanski politični javnosti in razburja gotove kroge. Nekateri italijanski listi so prinesli natančen opis, kako se je Čiherin vedel napram kralju in kaj je govoril. Čiherin se je razgovarjal prav prisrčno s kraljem, ki mu je dal roko v pozdrav, in ki je Čiherin odbil. Dva nasprotna pola sta se približala in nič se ni zgodilo. Svet stoji še vedno pokoncu. Čiherin je baje v pogovoru s kraljem izjavil svoje dopadajanje nad vse prisrčnim sprejemom, ki ga je kralj doživel na svojem potovanju v Genovo in v Genovi sami. Izustil je baje tudi besede, da se vidi, kako italijansko ljudstvo vidi v njem »svojega batjuskov«.

Mi ne vemo, ali je vse to res, kar pripovedujejo italijanski listi o tem zanimivem srečanju, vendar pa gre zadnja fraza, s katero je Čiherin baje napravil italijanskemu kralju kompliment, od ust do ust in v raznih italijanskih političnih taborih se živahno razpravlja o teh nedolžnih besedah. Vsekakor je zanimivo ogledati si to zadevo nekoliko natančneje.

Umevno je, da so zlasti proletarske in republikanske stranke, izvenzmi popolarov, silno v zadržki vsled te nenadne in nepričakovane Čiherinove poteze. Zakaj ne glede na to, ali je Čiherin zares izrekel one »usodepolne« besede ali ne, poteza ostane, kajti ruska delegacija ni do sedaj ničesar demantirala. Te besede, kakor sploh vse Čiherinovo vedenje povodom kraljevega obiska v Genovi, tvorijo novo sporno jabolko med socialistično in komunistično stranko. Znano je, da so socialisti in komunisti napeli vse sile, da bi pripravili rusko delegacijo do tega, da bi odklonila kraljevo povabilo. Socialisti niso prikrivali svojega mnenja, medtem ko komunisti sicer za kulisami delali za to, da bi pregovorili Čiherina, vendar javno si niso upali kritizirati delovanja predstavnikov one Rusije, ki je komunistični ideal.

Socialistični časopisi javno naglašajo, da je bila ta Čiherinova poteza ne samo nepotrebna, ampak celo škodljiva. In če je ruska delegacija iz oportunističnih vzrokov smetala za potrebno se odzvati povabilu, vendar ni Čiherinovo vedenje na banketu nikakor opravičljivo, pa naj se skuša to kolmčiti še na tako blag način. Komunisti so seveda v silni zadržki, vendar skušajo opravičevati Čiherina. Govore namreč, da Rusi pač niso krivi, če imajo Italijani še kralja, socialisti nosijo krivdo, da ni danes Italija republika itd. Vendar pa so v tem besednem boju napram socialistom na glabšem, zakaj Čiherin jim je zares zmešal račune. In vse opravičbe nič ne pomagajo.

Ruska diplomacija je s svojim prvim nastopom v svetovni politiki do sedaj pokazala, da je sposobna kosati se z najbolj namazanimi zapadnimi diplomati. Čiherin je indirektno napadel versaillesko pogodbo in izvalil prvi incident. Druga bomba je bila rapalska pogodba med Rusijo in Nemčijo. Toda teh incidentov ni konec, zakaj vsak dan čujemo o kaki novi spon-

nici, novem protestu Rusov in vsi ti koraki so tako premišljeni, vsaka nova poteza udari s težko silo na diplomatično tehnično pri zeleni mizi. Genovska konferenca je posledica nevdružnih gospodarskih in političnih razmer v povojni Evropi. Gospodarsko krizo občutijo proletarci vseh dežel. Zato so zlasti široki ljudski sloji z upanjem pričakovali tega svetovnega zbora. Posebno mednarodne socialistične in komunistične stranke so z zadoščanjem pozdravile vstop boljševiške Rusije v svetovno politiko. Proletarci vseh dežel vidijo v Rusiji simbol svojih težej, sovjetska republika je velika moralna uteha mnogih socialističnih in komunističnih apostolov, ki drže ljudske množice v raznih organizacijah.

In nova, proletarska Rusija se je znala obdržati vkljub dolgoletnim bojem in sovražnosti vse Evrope. In že v prvih sijajnih nastopih so si pridobili Rusi občudovanje množic in spoštovanje nasprotnikov. Vsak njih uspeh je bil takorekoč uspeh mednarodnega proletariata. Vse je šlo kakor po olju do zadnje Čiherinove poteze, do njegove udeležbe kraljeve pojedine.

Evolucija vladajočih komunističnih dogmatikov v Rusiji je dospela do mrtve točke. Sedaj se bori Rusija, kot je, za svojo gospodarsko in politično neodvisnost. V tej borbi morajo ruski predstavniki uporabiti vsa sredstva, da obvarujejo svojo domovino pred suženjstvom zapadnega kapitala. Zatorej smo bili pripravljene že s samega začetka, da se bodo Rusi prilagodili razmeram ter bodo žrtvovali nekaj praznih formalnosti, da obvarujejo sedanjí režim Rusije in se pogode z zapadnjaki. Glavni takojšnji smoter je pač pripoznanje Rusije. In če bo Genova to vprašanje rešila, bo menda izčrpan njen program.

Te občutke mora imeti neprizadet objektiven opazovalec dosedanjega dela diplomatov v Genovi. Boj ruske diplomacije je osredotočen v tem političnem vprašanju, ki je: zapadne kapitalistične države morajo sankcionirati sedanjí režim in sedanjó vlado. Stališče vlade se na ta način v notranjosti države silno utrdi, kar se pa tiče vnanje politike, ta ne bo mogla biti dosti drugačna po obliki kot je ona ostalih zapadnih držav.

Morda pa je Čiherin s svojim neboljševiškim vedenjem na kraljevem pivovanju hotel namenoma pokazati besedni revoluciji svoje zaničevanje. Ne smemo pozabiti, da se je ruski komunistični del naroda trdno zanašal na svetovno revolucijo. In po velikih govorih, kričečih agitacijah in demagoškem nastopanju privrakov se je zdelo, da bo ravno Italija poklicana za to, da prične revolucionarni pokret v Evropi. Toda ruski komunisti so doživeli v Italiji silno razočaranje in fašistovska ofenziva je v nekaj mesecih pometla prazen strah italijanske revolucije. In kmalu nato se je pričelo strategično umikanje komunizma v Rusiji in to umikanje je doseglo v Čiherinovem odzivu na kraljevo vabilo svoj vrhunec.

Gotovo je težka umeti postopanje ruske diplomacije, ki je neusmiljeno vrgla poslednje formalne komunistične krpe raz

staviti gospodarski in finančni odnosi s tem razsežnim ozemljem. V Jugoslaviji gre za važno gospodarsko ozemlje, katerega pridelki bi se mogli izmenjavati s italijanskimi industrijskimi izdelki. V obojestranskih interesu je tudi, da Trst postane zopet središče pomorske trgovine velikega dela Jugoslavije, da ne bo Italija odvisna od severnih pristanišč. Zato je na tržaški svobodni luki na podlagi nizkih stroškov — nizkih potovalnih stroškov v Trstu samem, nevisokih železniških in pomorskih vozovnin — živo interesirana tudi Jugoslavija vsaj dotlej, dokler si ne bo mogla zgraditi in vzdrževati svojega lastnega pristanišča ob Jadranu. V ta namen je treba, da si tržaško ozemlje in Italija iskreno podata roko. Kar se tiče nizkih poslovalnih stroškov na tržaškem tržišču, mora poskrbeti Trst sam, čim mu pusti svobodno roko državi, ki pa ne sme raztezati tjaka — prijetnosti kakšnega pristaniškega konzorcija po zgledu v Genovi.

Gabiati zaključuje: Raztegnitev države na Trst je torej kaj enostavna. Izraža se v dveh besedah: svoboda in prisrčnost. Zato je stvar Trsta vredna podpore od strani tistih Italijanov, ki soglašajo s temi težnjami!

Ne vdaemo se! Na nedeljskem shodu v Postojni je bila sprejeta tudi resolucija, ki je protestirala proti temu, da se na naših poštah vračajo pisma s slovenskimi naslovi. Resolucija je ugotovila, da okrožnica, na katero se sklicujejo poštne organi, ni znana nikomur in da ni bila nikjer objavljena. Okrožnica torej, tudi če je bila izdana, ni veljavna in je postopanje poštne organov samovoljno in nezakonito. Nezakonitostim pa se moramo upirati vedno in povsod. Ne smemo se jim ukloniti. To naj si zapomnijo nekateri naši ljudje po deželi, ki dajajo svojim pošiljateljcem italijanske naslove iz samega strahu, da bi pismo ne prišlo na določeno mesto. Najglasnejši in takorekto plebiscitarni naš protest bodi ravno v tem, da slej ko prej odhajamo pisma na pošto s slovenskimi naslovi. Enodušnega glasa ljudstva ne bodo mogle oblasti kar tako prezirati!

«Piccolo» in dan prvega maja. V prvem svojem izdanju minolega ponedeljka je sporočil «Piccolo», da je prvi dan majnika potekel mirno in brez neljubih dogodkov. To je sporočil — kakor je rekel — s posebnim zadovoljenjem z ozirom na konferenco v Genovi. Gostje v Genovi da so mogli videti na svoje oči, kako neosnovana in izmišljena da so razna poročila v zunanjih listih o pretveznih vednih domačih bojih v Italiji. «Incidenti», ki so se pojavili, da so bili brezpomembni, sicer pa da se ni nikakor motil red in mir. Takoj po tem lepem uvodu pa je isti «Piccolo» prinesel poročila iz raznih krajev Italije, o «krvavih spopadih» s streljanjem, ranjenici in mrtvici. To so torej za «Piccola» «brezpomembni incidenti»!

Odmevi. Poročali smo svojčas o fašistovskem izjavi za velikonocne praznike v Sv. Križu. Zaganjali so se toliko časa v domačine, dokler niso izvalili spopada. Pred par dnevi se je vršila razprava proti zaprtim domačinom in fašistom. Štirje domačini so bili obsojeni v zapor od 14 do 50 dni, dva sta bila oproščena, a fašist Giordano Davide na dva meseca in pol.

Priporočamo v posnemanje. Pomlad je tu, blizu se doba potovanja. «Prager Presse» daje javnosti potrebna navodila in informacije. Pri tem ugotavlja: «Vprašanje potnih listov ne dela več na sploh nobenih težav. Političko ravnanje v Pragi in politične okrajne uprave izdajajo vsakemu tuzemcu potne liste v vse evropske dežele, izveniški Turčijo, Madžarsko in sovjetsko Rusijo. Na Češkem ni torej nobenih težav več v tem pogledu, ki so bile morda umesne v prvem času vojne dobe. Menimo, da bi bil tudi pri nas še čas, da bi se povrnili k normalnim razmeram in da bi se prenehale sitnosti, ki mučno ovirajo državljane na potrebnem svobodnem gibanju. Taka svoboda je potrebna tem bolj iz velikega trgovskega mesta.

Za javno zdravje. Tukašnji občinski urad nam je poslal: Iz zdravstvenih ozirov je mestni municipij odredil sledeče: 1. Na oknih in na nadstropnih okencih mesne morajo biti kovnaste mreže, ki naj se pritrdijo potem posebnih lesenih okvirjev. To zato, da ne bodo mogle muhe v mesnico. Iz istega razloga morajo imeti vrata posebne zavese iz fine pletenine ali od platna. Te zavese imajo tudi namen, da zadržujejo ulični prah. Poleti bo moralo biti meso zavarovano proti muham s posebnimi pajčolani ali belimi tkaninami. 2. Na oknih stacion, ob vhodu v prodajalnice ter v omrah, ki so slabo zaprte ali so jim žice razbiti, se bodo smela živila izlagati le tako, da bodo na varnem pred prahom, muhami in prsti mimoidočih. 3. V notranjosti trgovin se morajo hraniti živila v največji snagi in zraven tega morajo biti zavarovana proti prahu, proti tikanju s strani občinstva in proti muham. Tisti, ki se ne bodo držali teh predpisov, bodo kaznovani po § 127. f) mestnega statuta z globo do 100 lir, v slučaju neizpolnitosti pa s primernim zaporom.

«Rojaški Sokol» javlja vsem članom, da priredi 7. t. m. prvi društveni pešizlet. Radi tega se pozivljajo vsi člani na sestanek v soboto zvečer ob 8 uri pred konsumnim društvom, kjer se bo tozadevno dogovorilo. Ker je namen društvu po možnosti obnoviti družabno življenje med članstvom se nadeja, da se bodo vsi polnoštevilno odzvali vabilu.

Društveni izlet Planinskega društva na vipavsko Planino. Na občo željo svojih članov se je društvo odločilo napraviti ta prekrasni izlet, da omogoči vsem prijateljem narave udeležbo. Od Stanjeva bodo izletniki odšli po divnih poteh na vipavsko Planino, kjer se bodo srečali s člani naših podružnic iz Vipave in Ajdovščine. Po kratkem odmoru bo odhod v Šmarje, kjer bo v dobroznani gostilni gosp. Štubelj obedi. Odhod iz državnega kolodvora v nedeljo, ob 6 zjutraj, prihod v Stanjevo ob 7 uri 45 min. Naj nihče ne manjka! Odbor.

Na istrski cesti, in sicer pred magdalensko bolnišnico, se je prigodila včeraj popoldne težka nesreča: policijski agent Blaskič, stanujoč v Carboli št. 466, je prišel z levo nogo pod kolo tramvaja št. 63. Odpejlati so ga v težkem stanju v mestno bolnišnico.

Pevsko društvo «Ilirija» Sv. Jakob. Podpisani odbor javlja, da se vrši sestanek šentlarijskih pevcev danes ob 8 uri zvečer v pevski prostorih društva. Vabljeno so tudi vsi oni gospodje pevci, ki slučajno niso dobili pismenega vabila.

Pevska vaja se bo vršila jutri, točno ob 7 zvečer v navadnih prostorih. Odbor.

«Sentjakobska Čitalnica» vprižori, kakor je bilo že objavljeno, v nedeljo dne 7. maja v dvorani DKD pri Sv. Jakobu, opereto v treh dejanjih «Čevljar baron». Poprava odra je že v polnem teku in upati je, da bo v nedeljo tudi slavno občinstvo prišlo v polnem številu k Sv. Jakobu, da s tem poplača trud in poštovnost igralcev in vseh, ki želijo pripomoči k obnovitvi odra.

Nabiralni bloki CMD se že pridno naračajo in vporabljajo. Po večje število so jih naročila sledeča društva: Dijaško podporno društvo v Trstu, Čitalnica v Kanalu, Bralno društvo v Podkraju, Pevsko društvo «Zastava» v Lonjerju, Izobraževalno društvo v Sturiji, Dramatično društvo v Sežani in razna druga društva. Bloki so se iskazali kot zelo praktični in ni dvoma, da se bodo v kratkem razširili po vsej Juljski Krajini. Naj ne bo kulturnega ali dobrodelnega narodnega društva, ki bi ne naročilo blokov CMD! Naročajo se tudi pri «Edinosti» v Trstu.

kobskih pevcev danes ob 8 uri zvečer v pevski prostorih društva. Vabljeno so tudi vsi oni gospodje pevci, ki slučajno niso dobili pismenega vabila.

Pevska vaja se bo vršila jutri, točno ob 7 zvečer v navadnih prostorih. Odbor.

«Sentjakobska Čitalnica» vprižori, kakor je bilo že objavljeno, v nedeljo dne 7. maja v dvorani DKD pri Sv. Jakobu, opereto v treh dejanjih «Čevljar baron». Poprava odra je že v polnem teku in upati je, da bo v nedeljo tudi slavno občinstvo prišlo v polnem številu k Sv. Jakobu, da s tem poplača trud in poštovnost igralcev in vseh, ki želijo pripomoči k obnovitvi odra.

Nabiralni bloki CMD se že pridno naračajo in vporabljajo. Po večje število so jih naročila sledeča društva: Dijaško podporno društvo v Trstu, Čitalnica v Kanalu, Bralno društvo v Podkraju, Pevsko društvo «Zastava» v Lonjerju, Izobraževalno društvo v Sturiji, Dramatično društvo v Sežani in razna druga društva. Bloki so se iskazali kot zelo praktični in ni dvoma, da se bodo v kratkem razširili po vsej Juljski Krajini. Naj ne bo kulturnega ali dobrodelnega narodnega društva, ki bi ne naročilo blokov CMD! Naročajo se tudi pri «Edinosti» v Trstu.

Iz tržaškega življenja

Odmevi težke nesreče na lesnem trgu pod Skednjem. Pred snočnim ob poznuri je umrl v mestni bolnišnici 65 letni delavec Josip Poser, o katerem smo poročali v včerajšnji številki našega lista, da ga je zgrabila lokomotiva za jopo na lesnem trgu pod Skednjem.

Samomer. Včeraj zjutraj so pripeljali v bolnišnico neznanca, ki se je bil prejel zastrupil, potem pa vrgel v morje v prosti lukci. Neznavec je par ur pozneje umrl.

Sleparski elektricitist. Elektricitist Marijan Migliorini, mož, ki se ni zadovoljeval s pičlim zaslužkom — vsaj tako ga je on imenoval — je sklenil pred par meseci, da si bo poiskal drug zaslužek, ki je sicer nekoliko kočljiv, a v vsakem oziru dobičkonosen, seveda do gotovne meje. Elektricitist Marijan Migliorini je šel na delo.

Dne 20. aprila proti večeru se je nenadoma pojavil v delavnici elektricitista Josipa Pletta v ulici Tiziano Vecellio št. 6 Marijan Migliorini in dejal lastniku, seveda po ovinkih, č želi kupiti od njega amperometer.

Prosim Vas. Kako hočete, da bom kupil od Vas amperometer, ko imam v zalogi štiri take aparate, pa jih ne morem prodati po nobeni ceni — je dejal Plett Miglioriniu.

Tedaj si je ogledal Migliorini Plettove amperometre, nakar si je izbral enega in dejal lastniku.

— Moj amperometer ima 250 voltov. Vaš pa samo 200. Če vam je drago, lahko zamenjava aparata.

Plett je bil seveda zadovoljen s kupčijo in je zamenjal aparat. Do tu ni nenavadnega.

Drugi dan je prišel Migliorini zopet v Plettovo delavnico in dejal lastniku:

— Gospod Plett. Vaš amperometer sem prodal. Če želite, vam prodam še ostale tri.

In res! Plett je izročil elektricitistu še ostale tri aparate in vrhu tega še en ventilator, da bi mu jih prodal. Pred odhodom je dejal elektricitist Plett, da se bo povrnil drugi dan, da bo sta poravnala zadevo. Toda minul je en dan, en teden, a Migliorinija še vedno ni bilo na spregled. Ta stvar se je zdel Plettu več kot sumljiva: šel je na policijski komisariat v ulici Guido Brunner in povedal od začetka pa do konca, kaj ga je doletelo.

Par dni po tej ovadbi so prišle na gorlomenjanski policijski komisariat še druge osebe in so vložile ovadbe proti elektricitistu Marijanu Miglioriniu. Evo imenik žrtev Migliorinijevega delovanja:

Elektricitist Ivan Frausin, lastnik delavnice v ulici Chiozza št. 41 je izjavil na policijskem komisariatu, da ga je opeharil Migliorini za en motor; elektricitist Oreste Abbate, lastnik delavnice v ulici XX Settembre št. 60 je bil opeharjen za električno napravo; elektricitist Patrizio Pittaro trpi isto škodo kot Abbate. Nadalje ima Migliorini na vesti še celo vrsto takih sleparij, katere pa ne omenjamo, ker je teh že itak preveč. Slepar počiva v zaporu.

Odmevi skrivnostne družinske žalosti v ulici dell'Orto. Okoli skrivnostne družinske žalosti, ki se je odigrala, kakor znano, v nedeljo popoldne v priprostem stanovanju kavarnarja Rajka Facheatina v ulici dell'Orto št. 19, se sudejo najrazličnejša domnevanja, ki pa ne bodo preje rešena — to se sklepa iz okoliščin, v katere je zavita žalost, — kot takrat, ko bodo stali pred porotniki kavarnar Facheatin, njegova žena in njegov sin.

O družinski žalosti se je doznalo še par podrobnosti; pristevajo se pa družinskim razmeram in zatorej ne objavijo. Vprašanje, kdo je ustrelil proti kavarnarju, ni še rešeno: sipe je pravil, da je on ranil očeta; njegova mati pa trdi, da je ona ranila moža. Komu naj se torej verjame: eden pravi tako, drugi drugače. Kavarnar molči glede te zadeve.

Jadranski Almanah za L. 1923.

Poziv vsem duševnim delavcem

Naša založba v Trstu se je odločila, da izda za prihodnje leto «Jadranski almanah», ki naj bo verno zrcalo in najlepši izraz vsega življenja našega naroda v Juljski Krajini. Obsega naj kratke informativne članke o vseh panogah: kulturi, politiki, kmetijstvu, socializmu, nar. gospodarstvu, dijaštvu, učitelstvu, naših društvih in kulturnih organizacijah itd.

Pozivljamo tedaj vse naše kulturne delavce v Juljski Krajini, naj po svojih strokah sodelujejo. Članiki naj bodo kratki in jedrnat, da bo slika našega naroda tembolj mnogostranska in popolna. Vsi rokopiši naj se pošljejo najkasneje do 30. junija t. l. g. Francetu Bevku, Gorica, Via Carducci 4, z izrecno pripombo «za Almanah». Uredništvo «Almanaha» je poverjeno večim rokam dr. Alojzija Resa.

Ker je almanah zasnovan kot strnjena oris vsega našega kulturnega, političnega in gospodarskega položaja v Juljski Krajini, smemo in moramo pričakovati najširšega odziva in sodelovanja vseh duševnih delavcev na tem ozemlju.

Trst, 1. maja 1922.

«Naša založba».

Gospodarstvo.

Živnostenská banka v Pragi v letu 1921.

Ta največji trgovski kreditni zavod Republike Češkoslovaške bo predložil občnemu zboru delničarjev, kateri se bo vršil dne 18. maja t. l., bilanco za leto 1921, ki izkazuje — po odbitku Kč 4.000.000 — določenih za penzijski sklad uradništva in uslužbencev te banke — čisti dobiček od Kč 51.338.807.73 (proti Kč 40.942.612.04 v letu 1920).

Občnemu zboru se bo predlagalo, da se izplača dividenda za leto 1921 v razmerju 14%, kar odgovarja Kč 28.— na delnico (proti 12% = Kč 24.— v letu 1920).

Splošno znana mobilizacija tega zavoda se je v letu 1921 še zvišala in posnemamo iz bilance, da je bilo v blagajni banke gotovine Kč 282.054.245.54 (leta 1920 Kč 120.600.000) in v menicah Kč 1.051.221.975.72 (leta 1920 Kč 617.000.000).

Ako pristojemo tem zneskom aktiva, ki se zamorejo takoj realizirati, t. j. vloge pri Bančnem uradu ministrstva financ, Potemnem čerkovnem uradu republike češkoslovaške in depozite pri drugih bančnih zavodih v znesku Kč 503.870.798.88, menice na inozemstvo in lastne vrednostne papirje v znesku od Kč 62.020.020.364.27 dobimo svoto od Kč 1.899.167.584.41 katero zamore Banka takoj realizirati. Vloge na vložne knjižice so dosegle zneske Kč 1.145.861.018.38 (v letu 1920 Kč 725.400.000), vloge na tekoči račun Kč 3.571.766.272.63 (v letu 1920 Kč 3.503.000.000) kar najbolje priča o velikem zaupanju, katerega uživa ta Zavod.

Rezervni fond, kateri so znašali do sedaj Kč 113.700.000, se bodo z dotacijo iz čistega dobička za leto 1921 pa Kč 17.969.773.84 (v letu 1920 Kč 12.665.000) zvišali na svoto Kč 131.666.063.37 pri polnopravni delniški glavnici od Kč 200.000.000.

Vesti z Goriškega

Brestovica. MDP — Brestovica priredi v nedeljo dne 7. t. m. veliko veselico. Ako bo vreme ugodno, se bo vršila predstava na prostem, v nasprotnem slučaju pa v zaprtih prostorih. Na sporedu so sledeče točke: 1. Čarodejna brivnica, veseliga v 1. dejanju. 2. Veče, šaljivi prizor. — Nastopijo razen tega različni pevski zbori iz bližnjih vasi. — Med prireditelji bo delovala šaljiva pošta. Brestovska godba bo preskrbelala, da bo s svojimi zvoki omladila stare goste, medtem ko bo mladini vili v mlade žive živahnost in radost. — Pričetek točno ob 2 pop.

Nabrežina. «Godbeno društvo v Nabrežini» priredi v nedeljo dne 7. mejnika v dvorani g. Grudna koncert z uprizoritvijo veseliga v treh dejanjih: «Pri bele konjicku», pri kateri bodo sodelovali iz prijaznosti domači diletanzi. Spored: 1. «Najprej», korčevica. 2. E. Toft: «Zvoki domovine», valček. 3. E. Toft: «Zamaj sanjaš», valček. 4. Scheffer: «Pošta v gozdu», romanca. 5. N. N.: «Nabrežina», korčevica. 6. N. N.: «Sladke sanje», romanca. 7. B. B.: «Pri bele konjicku», veseliga v 3. dejanju. Začetek ob 17. uri. — Vabimo vse domačine in okoličane, ki si želijo zabave in užitka, da se v čim večjem številu udeležijo te prireditve.

V Ivanjgradu priredi pevsko in bralno društvo «Svoboda», dne 7. maja na dvorišču gosp. Rudolfa Tavčarja št. 13 veselico s sledečim sporedom: 1. Pozdrav. 2. «Tihotapec», narodna igra v 5. dejanjih. 3. «Zamorec» šaljivi prizor. Med točkami sporeda bo sviral tamburški zbor iz Komna. K obilni udeležbi vabimo vabi.

Velikirepen. Pevsko bralno društvo «Doma» priredi v nedeljo, dne 7. maja javno veselico s sledečim sporedom: 1. G. Laharnar: «Gorška cvetica», poje mešani zbor. 2. Gustav Ipavec: «Milada», mešani zbor. 3. Vodopivec: «Narodilo», mešani zbor. 4. «Stari in mladi», igra v štirih dejanjih. Med petem in igro bo sviral godbeno društvo s Proseka. Po veselici ples. Začetek točno ob 3. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi.

Občni zbor. «Naše založbe», vpisane za druge z. o. z. se je vršil dne 29. aprila v Gorici, kjer se je nahajala radi koncerta večina članov. Po iztrpnem poročilu o doseganem delu, po začetnem obširnem literarno-znanstvenem programu, ki obsega vsa polja narodne kulture: leposlovja, socialne politike, filozofije, nar. gospodarstva in naše zgodovine, je bilo izvoljeno nasledstvo za prihodnje leto. Predsedstvo je prevzel dr. Alojzij Res, tajništvo France Bevil. Odbor je napravil mnogo važnih sklepov, ki se vresničijo še v tem letu.

Iz Stori. Tukašnje «Kmetosko izobraževalno društvo» namerava prirediti zadnjo nedeljo v maju po večletnem počitku prvo slavnost na prostem in sicer «Narodni tabor». Polovica čistega dobička je namenjena za narodne šole v Juljski Benetiji, a polovica za nabavo odra domačemu društvu. Ker je čist dobiček določen v narodne namene, vabimo vabi pripravljeni odbor vsa bližnja in daljna društva k sodelovanju. Ona društva, katere se blagovolijo odzvati našemu vabilu, prosimo, da pošljejo besedilo pesmi, s katero želijo nastopiti in število članov zbora najkasneje do 15. t. m. na naslov: «Kmetosko izobraževalno društvo» Storie, pošta Sežana. Vsem, ki nam bodo prišli.

«Moj mož je iz Holandske, jaz pa sem iz vzhoda.»

«Kaj je vaš mož?»

«Kapitan.»

«Kako ste prišli sem?»

«Njegova ladja se je ponesrečila in midva sva bila ločena.»

«Koga poznate tu?»

«Matthiasa.»

«Koliko je vaše premoženje?»

«Ga nimam; vse pripada mojemu soprogu.»

«Kje je?»

«V nokah patra Matthiasa.»

«Ali veste kakaj so vas pripeljali sem?»

«Kako naj to vem?» je odvrnila Amina izbegajoče, «povejte mi, česa sem obdolžena? Moja vest mi ničesar ne očita.»

«Torej nečete ničesar priznati?»

«Kaj neki?»

«Pravite, da ste iz jutrorega; ali ste kristjanka?»

«O vaši veri nočem slišati ničesar.»

«Toda vaš mož je katoličan?»

«Da, dober katoličan.»

«Kdo je vaju poročil?»

«Pater Seysen, katoliški duhovnik.»

«In ali niste vstopili v cerkev? Ali se je vaju upal poročiti, da bi vas preje krstil?»

«Da, bila sem krščena.»

«In vendar pravite zdaj, da nečete ničesar čuti o katoliški cerkvi?»

PODLISTEK

KAPITAN MARRYAT

Leteči Holandec

Roman (130)

36. POGLAVJE

Nekaj ur kasneje sta v ječo vsopila dva stražnika, ki sta ji močje razpletla lase in jih odrezala. Ujetnica je za semikolno pogledala, a se ni nikoli protivila. Ko sta ona dva svoje delo opravila sta se odpravila in prepustila Amino spet samo.

Druga dne sta spet prišla in ji zapovedala naj gre z njima. Pripeljala sta jo v sodnijsko sobo, kjer sta bila le inkvizitor in njegov tajnik. Dvornica je bila zelo obsežna in na vsaki strani so bile visoke okna. Na sredi je stala na nekoliko vzvišeni mizi dolga miza, pokrita z modrim prtom. Na koncu se je nahajal velik križ s kruzem podobne našega Odraselnika.

Ječar je prinesel Amini naj se vstane na klop. Tajnik je nekaj časa opazoval, nato pa jo je vprašal: «Kako vam je ime?»

«Amina Vanderjecken»

«Odkod?»

tem količjak pripomogli, se že vnaprej zahvaljuje. — Pripravljeni odbor za «Narodni tabor» Storie.

Vrtovja. Bralno in pevsko društvo «Vino» priredi v Vrtovju priredi dne 5. junija t. l. na binkoštni ponedeljek veliko narodno slavnost. Spored se objavi pravčasoma. Bratska društva se prosijo, da na ta dan ne prirejajo veselice. — Odbor.

Grahovo. — Protestni shod pol. društva «Edinosti». Na Tolminkem se je vršil protestni shod za ta okraj na Grahovem kamor je prispele v zvezi z vseh bližnjih vasic velika množica mož ter tudi nekoliko žensk.

Shod je otvoril domačin g. A. Humar ki je pozdravil v imenu krajevnega odseka polit. društva «Edinost» zborovalce ter povdarjal, da se ima vršiti protestni shod radi nameravnih jezikovnih odredb, ki si jih naš narod ne da na nobeden način vsiliti.

Nato je podal besedo odposlancu društva Edinost iz Gorice odvet. dr. K. Orlu, ki je razložil jezikovno vprašanje, kakor je obstajalo pred prejšnjo vlado, razmotril veljajoče zakone in naredbe o jezikovnem vprašanju. Pojasnil je da le parlamentu gre zakonodajna oblast v ustavni državi, vsled česar je sklep tržaških sodnikov kršitev ustave. Povdarjal je govornik, da so se naši poslanci z interpelacijo obrnili na pristojno mesto odkoder se je odgovorilo, da ni nikake spremembe v jezikovnem vprašanju v tuk. pokrajinah ter da se je jezikovno vprašanje odstopilo v rešitev posvetovalni komisiji.

Med domačini se je oglašil k besedi g. župnik Kokošar ter zahteval, da se v predlagano resolucijo pridene razen ostalih točk še protestna točka radi ravnanja izvršne odredbe dvojezičnih napisov na postajah od sv. Lucije do Podbrda. Ti dvojezični napisi se morajo zopet postaviti in odstraniti sedanje spakendranke naših pristnih slovenskih krajevnih imen.

Iz navzočega občinstva se je oglašil glas iz Hudajuže, da se mora odstraniti sedaj nastavljeni poštni uradnik, ki ne zna besedice slovenski, ter ga ljudstvo ne razume.

Splošno se je zahtevalo, da se protestira proti ptačenju naših krajevnih imen ter tudi proti odredbi, da se morajo poštni nakaznici izpolnjevati v italijanskem jeziku. Pri glasovanju za resolucije je bliskoma bila v zraku stetiina rok.

Protest proti preganjanju in zaničevanju našega jezika je bil enoglasno sprejet. Po končanem shodu so se zborovalci zopet mirno razšli, potem ko so dali dostojno a odločno izraz svoje ga ogorčenja radi protizakonitega postopanja samovoljnih uradnikov v naši deželi.

Nesramni list je postal list «La Voce», ki je glasilo vseh sovraštvo ljudskih koristi. Brez oziroma bje na desno in na levo, napada osebe in jih obdoljuje po tistem najgusnem receptu, ki se ga mora sramovati vsak poštni častnik, in ki je v navadi samo pri ljudeh, ki imajo razvite najhujše instinkte. Posebno se je lotil lista «Il Popolo Friulano», ki mu je odgovor nastavlil nož na prsa, da naj svoje drzne trditve dokazuje, ali pa ga imenuje ničvedneža. Dokazati bo tistemu, ki mu je laž vsakdanji kruh, težko, zato bo moral pač požreti težke naslove in hvaliti Boga, da ga kaj hujšega ne doleti. Zalostno za idejo, če se morajo zanj boriti na tak podol, nevreden način!

Vesti iz Istre

Iz Doline. Četudi je deževal več dni kakor ob času vesoljnega potopa, se je vendar vršila v nedeljo veselica društva «Vodnik» ob nabito polni dvorani v veselje prirediteljem in v ponos zavednega ljudstva. Eno veselje za mladino pa je šlo res po — vodi. Plesa ni dovolila oblast. Prav tako, če bo le odslej stalno in povsod varovala mladino pred pogubno Ne vem, koga naj bi najprej pohvalili: ali odbor ali igralce, ali pevce, ali godce? Vsi so z enako vnušo služili dobri narodni stvari. Četudi ji je odpadel zaslužek od plesa, je dolinska godba pod vodstvom Antona Furlianca pridno zabavala udeležnike z izbranimi narodnimi motivi. Ubrana slovenska pesem je žela glasno pohvalo od strani poslušalcev. Pevci so morali opetovano nastopiti. Posebno je pripravljeno ljudstvo ugajala Vinka Vodopivca «Zabja svatba». Igralce pa je občinski tajnik Berdon izučil tako, da so res poslavili prave tipe na oder. Skopuh (Čuk), župan (Furlan), prvi tri vaških županov, graščakinja (gospica M. Strani), Dora in Brigita (g. bratranci Slavec), oskrbnik (Ljope Božič) župnik (I. Prašelj), medicinske-pisar (Sancin) in grajski uslužbenec (I. Božič): vsi so lepo izvedli svoje vloge. Hvala jim za podani nam vitezli Zavalmo moramo izreči tudi gosp. Berosu za dvorano, društvu «Primorski» iz Mačkoli za podporo in gosp. Piščanec, g. Crutu ter gospici Zobec za predplačilo. Grajati pa moramo nekateri, ki so med prireditvijo na ulici kritali. To ni častno ne za njih, ne za našo zavedno vas. Tudi nekatere mladenke se niso vedle pristojno med izvajanjem sporeda. Med veselico je prišlo tako do par aretacij, ali dotični so bili po posredovanju gospoda župana Zobca na vever izpuščeni.

Ježane. Tamburški odsek «Prostovoljnega gasilnega društva» v Ježanah priredi v nedeljo dne 7. maja v dvorani gosp. Josipa Iskra zabavo z uprizoritvijo dr. Krekove igre v treh dejanjih «Tri sestre». Na sporedu je tudi tomnola, šaljiva pošta itd. K obilni udeležbi vabi Odbor.

Iz Doline. Četudi je deževal več dni kakor ob času vesoljnega potopa, se je vendar vršila v nedeljo veselica društva «Vodnik» ob nabito polni dvorani v veselje prirediteljem in v ponos zavednega ljudstva. Eno veselje za mladino pa je šlo res po — vodi. Plesa ni dovolila oblast. Prav tako, če bo le odslej stalno in povsod varovala mladino pred pogubno Ne vem, koga naj bi najprej pohvalili: ali odbor ali igralce, ali pevce, ali godce? Vsi so z enako vnušo služili dobri narodni stvari. Četudi ji je odpadel zaslužek od plesa, je dolinska godba pod vodstvom Antona Furlianca pridno zabavala udeležnike z izbranimi narodnimi motivi. Ubrana slovenska pesem je žela glasno pohvalo od strani poslušalcev. Pevci so morali opetovano nastopiti. Posebno je pripravljeno ljudstvo ugajala Vinka Vodopivca «Zabja svatba». Igralce pa je občinski tajnik Berdon izučil tako, da so res poslavili prave tipe na oder. Skopuh (Čuk), župan (Furlan), prvi tri vaških županov, graščakinja (gospica M. Strani), Dora in Brigita (g. bratranci Slavec), oskrbnik (Ljope Božič) župnik (I. Prašelj), medicinske-pisar (Sancin) in grajski uslužbenec (I. Božič): vsi so lepo izvedli svoje vloge. Hvala jim za podani nam vitezli Zavalmo moramo izreči tudi gosp. Berosu za dvorano, društvu «Primorski» iz Mačkoli za podporo in gosp. Piščanec, g. Crutu ter gospici Zobec za predplačilo. Grajati pa moramo nekateri, ki so med prireditvijo na ulici kritali. To ni častno ne za njih, ne za našo zavedno vas. Tudi nekatere mladenke se niso vedle pristojno med izvajanjem sporeda. Med veselico je prišlo tako do par aretacij, ali dotični so bili po posredovanju gospoda župana Zobca na vever izpuščeni.

Ježane. Tamburški odsek «Prostovoljnega gasilnega društva» v Ježanah priredi v nedeljo dne 7. maja v dvorani gosp. Josipa Iskra zabavo z uprizoritvijo dr. Krekove igre v treh dejanjih «Tri sestre». Na sporedu je tudi tomnola, šaljiva pošta itd. K obilni udeležbi vabi Odbor.

Ker pa ni hotela nadalje govoriti so jo soe odvedli v ječo. Toda mislila je, da zve sklep čez nekaj dni. Pater Matthias ki je bil dober in mu je bilo žal, da preti Amini grozna smrt, si je sprosil dovoljenje, da jo sme večkrat obiskati in jo je kolajil, odkritosrčno pomiloval in jo nagovarjal, naj

Ustanovni shod „Kmet. del. zveze“ za Baško dolino se bo vršil v nedeljo 7. t. m. ob 3. uri popoldne na Koritnici.

Drežnica. Preteklo nedeljo je priredilo prost. gas. društvo v Drežnici veselico, katera nas je tako razveselila, da zasluži, da jo nekoliko opišemo. Le škoda, da je zaradi premajhne dvorane moral marsikdo iti domov. Igralci in igralke so se posebno dobro pokazali. Pokazali so, da tudi pod sivim krnom živi duh, ki lajša bolečine in vedri žalostne v tem oblačnem času. Igralci zaslužijo, da bi vsakega posebej pohvalili ali prostor in čas ne dopušča, zato kličemo vsem igralcem: Hvala vam! Želimo, da bi vas kaj kmalu videli zopet na odru. Igrali so igro v 5 dejanjih „Sanje“, ki je zelo dobro izpadla, dalje igra „Kaz. Naši gredi“, ki je zlasti za današnje čase zelo primeren. Šaljivi prizor „Carodajna brivnica“ je bil popolnoma pogoden in smeja ni manjkalo, posebno izak in Gasper sta dosegla višek. — Kuplet „Narobe svet“ je po besedilu res nekaj krasnega, a pevec je imel premalo vaje. Prvič je nastopil, kot se je videlo. — Omeniti moramo, da so tudi pevci rešili svojo nalogo dobro. Posebno „Večer na Savi“ je pod vodstvom našega znanega pevovodje dobro izpadel. Nastopil je tudi pevski zbor iz Ravenj, a zaradi prvega nastopa ni mogel priti do prave moči. Vsekakor pa moramo drežniškimi fantom in dekletom čestitati, da so začeli v Drežnici s toliko vztrajnostjo in tolikim uspehom orati zaraščeno ljudsko izobrazbo. Drežničani, le tako naprej, da nam ne bo potreba — Genove... Na svidenje ob enakih prilikah. — Udeležence.

Književnost in umetnost

Eleonora Duse v Trstu. V torek zvečer se je izpolnila Tržačanom topla želja. Verdijevo gledališče je imelo pod svojo streho Eleonoro Duse, največjo italijansko igralko, ki jo štejemo med najslavnejše sodobne gledališke umetnice sploh.

Predstava se nam je tu Eleonora Duse v Ibsenovi drami „Zena morja“, eni njenih najboljših vlog, ki je v prvi vrsti pripomogla k njenemu svetovnemu slovesu. Delo samo na sebi vsebuje poleg tiste večne Ibsenove obzornosti proti obstojem družabnemu ustroju tudi visoko pesem morju, izraža čustva velikega pesnika in izza dni mladosti prelepe spomine, ki so ga prevzeli, ko je po dolgem bivanju v Nemčiji spet uziro svoje malo rojstno mesto v mirnem kotičku norveškega fjorda. Zares je to visoka pesem morju, temu simbolu vsega tajinstvenega, groznolepega, vsega prilaščnega neuglasnega hrepenenja, ki uklene človeka z nekako hipnotično silo v svoje okove. „Zena morja“ je kakor „Nora“ in „Strahovi“ v svoji temeljni misli družinska drama ter obdeluje od Ibsena že tolikrat razpravljano vprašanje o podrejenem položaju žene v zakonu. „Morsko ženo“ Elido je usoda življenja iztrgala iz objema rojstne hiše na skalnatem obrežju divjega morja ter jo privedla v hišo dr. Wangela ob tistem toplem fjordu. Spomin na njeno zgodnjo mladost pa se oglašajo vedno močnejše in jo vedno bolj odtušujejo njenemu možu Wangelu ter njegovim hčerkam iz prvega zakona Hilde in Bolette. Iz brezskrbne otroške dobe je vzbudil „sin morja“, katerega je pred leti slučaj privedel v bližino njenega rodnega doma. Tu v samotni pod morskimi svetilkami se je zgodilo, da mu je objubil večno zvestobo in morje je čulo to nejno prisego. Zaročenec je odšel in pustil v mladi deklici neudušljivo hrepenenje, ki jo je vezala naniž s tajnstveno močjo telepatije. Njen sinček, od Wangela spočet, je imel oči daljnega zaročenca, oči, plave kot morje.

Iz tega večnega sanjanja, iz brezspesnega iskanja po miru blodne duše, ki je „kakor morje“, jo je zbudila ona velika beseda: „Svoboda“. Njen zaročenec se je nenadoma povrnil ter jo postavil na razpotje: „Voli svobodo med menoj in svojim možem!“ Tu ji je padla mrena z oči, trenotek svobode ji je pokazal v vsej jasnosti izvor njenih dolгих muk. Elida je z vso srčnostjo razkrila golo resnico ter nastopila kot strog sodnik vse lažnjivosti svojega zakona. Vse sklicevanje njenega moža na dolžnost, ki jo večejo, jo niso mogle odvrniti od tujega zaročenca, se-le ko ji da Wangel svobodo, ko položi na njene rame tekočo breme odgovornosti — in tu so Ibsenu od vseh strani mnogo ugovarjali — najde Elida pot, ki jo mora hoditi: povrne se k svojemu možu, v kraljestvo svoje družine.

V tej drami se nam je torej predstavila v torek Eleonora Duse, ki nam je podala svojo vlogo Elide kar najorginalnejše in — če je kaj popolnega na tem svetu — najpopolnejše. Njen proroški pojoč glas in njena oblačila, ki so dihala vso svežost morja, so že privedla gledalca z nekako sugestijo v ambijent dejanja. Z nekako neverjetno neprisiljenostjo je šla velika umetnica preko najmočnejših momentov. Ne moremo se zalibog spuščati na tem prostoru v podrobnejšo razpravo, opisati vso lepoto tega nepozabnega večera. Omenimo naj le prizor izpovedi v drugem dejanju in nastop „morske žene“ na koncu tretjega dejanja, ki je izražal tisto globoko zavetje, ki ga je „zaslužena“ žena občutila v zavesti trenutka svobode. Tu je Eleonora Duse spravila občinstvo v nekak delirij, iz vseh prostorov se je na koncu dejanja usula na oder ploha cvetja.

Sveda ne smemo pozabiti pri tem tudi hvalevrednega igranja Lupija, Galvanija, Carminatija ter Tine Pinijeva, ki je kakor solni žarek prinesla košček veselja v težko ozračje Wangelove hiše, ki je le v samotni slutiti, da nekaj ni v redu.

Jutri nastopi Eleonora Duse drugič in zadnjič v tej sezoni. Igrala se bo komedija „Zaprta vrata“ od Morka Prage.

„Mladika“. Četrta (aprilska) številka primorskega mesečnika „Mladike“, ki bi jo morala imeti vsaka družina, izide tokom tega tedna. Stane celoletno samo borih 20 L (pol leta 10 L). Denar je poslati na naslov: Uprava „Mladike“, Gorica, ul. Carducci 4.

DAROV!

Za našo deco. Mala skupina Skedenjcev in Magdalenčanov v Adamičevi gostilni nabrala L. 25.60.

Odbor M. D. P. (sv. Jakob) se tem potom najpristnejše zahvaljuje vsem, ki so ob priliki zabavnega večera na dan društvene obilnice pripomogli z jestvinami in v gotovini k dobremu uspehu. In sicer so darovali najrazličnejše sladkarije in peneta vina naslednje trgovine in obitelji: Strukelj, Frank, Vrh, Černe, Pušpan, N. N., Narde, Zerjal, Vatovec, Perhauč, Kerže, Gombač t. Tomazič, Antončič, Černigoi, N. N., Magajna, Pahor, Bratuž, Zavaldal, Prelog, Rolih, Kuret, Gombač F., Ukmar in Plesničar. — V gotovini in sicer po 10 L so darovali: gg. Marsič, Kodrič, Širca, M. Z., Angler, F.lli Castelletto, Ferfolja in Prunčič. Pa c. L. da. Furlan, N. N., Nečetič, Lina radi

zgubljene stave, Godina, Ker jo premalo nadlegujejo, N. N., Sancin, Kodrič, Može, Just, Dobra duša, obitelj M. N., V. Vrh, Gulj, Aite, Peternel, Milnič in Milanič. Po 4 L: Stepančič, Sancin, N. N. Po 3 L: Jamšek, Godina, Po 2 L: Paulič, Ricmanj, A. V., Jerič, Miklavc, Čok, Bogdan in Danila, Barič, Godina, M. V., Flego, Sofancin, Vižon, N. N., Venturini, Suman, Figel in Renko. Po 1 L: Karl F., Lah, Višnjavec, N. N., Barut, Katun, N. N., Dobro srce, M. L., Prosvedaš. — Vsem darovateljem ponovna hvala. V svesti naj si bodo, da so darovali svoji mladini, ki jim je zato hvaležna. Posnemajtel — Za ženski osek M. D. P. — odobor.

Šolskemu društvu sta darovala Primorec in Primorka L. 500.—. Prisrčna hvala. Denar hrani predsednik.

Za Organizacijo Oskrbnic vojniških sirot so darovali: Gracijan Stepančič Lir 200.—, N. N. L. 100.—; Ljubljanska kreditna banka Trst L. 50; po 20 lir: Čehoslovaški konzulat, Ema Bartel, Konsumno društvo na Opčinah in Pevsko društvo „Zastava“ v Lonjeru; L. 18 Ant. Kjuder; Dragotin Starc L. 10; A. Humpalik L. 7; po 5 lir: Marija Čok in Ciril Valentič; po 3 lire: Amalija Čok, Iuma Čok, Jelica Čok, Fran Sancin, Albin Sancin, Karol Pahor, Marija Čok, Milena Čok in Vilma Komroth; po 2 lire: Angela Pahor, Amelija Sancin, Ivan Sancin, A. Scheimer in A. Sedevčič; skupaj L. 302.—. Denar hrani blagajnik.

Borzna poročila.

Tuja valuta na tržaškem trgu:		
ogrske krone	— 2.40	2.50
avstrijsko-nemške krone	— 26.—	29.—
čehoslovaške krone	36.40—	37.—
dinarji	26.50—	27.—
lejt	13.50—	14.25
marke	6.25—	7.—
dolarji	18.50—	18.70
francoski franki	172.25—	172.75
švicarski franki	363.—	366.—
angleški funti papirnati	83.—	83.40
angleški funti, zlati	90.—	92.—
napoleoni	72.—	73.—

Mali oglasi

KLAVIR, popolen, nemška znamka se prodaja za L. 2000. Via Rossetti 24, I. desno. 881

SIVALNI STROJ, v dobrem stanju, se prodaja radi odhoda, Via delle Mura 5. 883

KUPIL bi v Sezani hišico s prostori pripravnimi za gostilno. Ponudbe pod „Trst“ na upravnistvo. 884

PIANINO, dober, nemške znamke, se prodaja radi odhoda zelo ugodno. Acquadotto 23, vrata 11. 885

NAMIZNI servis za 10 oseb, iz najfinejšega dunajskega porcelana, se prodaja radi odhoda. Acquadotto 23, vrata 11. 886

SIVALNI STROJI „Singer“ se prodajajo na obroke, kupujejo se stari. Popravila izvršuje izvežban mehanik, perfekcioniran v Nemčiji. Della Vedova, Coroneo 1. 760

SLUŽKINJA, srednje starosti, išče službo pri majhni družini, najrajši v Barkovljah. Naslov pri upravnistvu. 879

MLEKO, sveže, ljubljansko, dobro sterilizirano se prodaja po zmernih cenah za kavne, mlekarne itd. Postrežba tudi na dom. Mlekarna via S. Lazzaro 20. 890

SPALNE SOBE iz mahogoninevega, brestovega in hrastovega lesa, kakortudi omare s 4 predali, in vrste stolice vse po izredno nizkih cenah v skladišču via Sanità 3. 877

CREME za olepšanje kože, proti lišaju, mila, toaletne pripomočke, parfume priporočila lekarna v Il. Bistrici. 28

POROCNA SOBA iz spaljenega, z najčisto suhega bukovovega lesa, s krasno psio, tremi brušenimi zrcali, se prodaja za L. 1450. Vsakdanji dohodni solidnega slavonkega pohištva, po cenah brez konkurence. Lastna postrežba s kamijoni. Razpošila se tudi na deželo. Turk, via Rossini 20. Občinstvo je naproseno, da si ogleda v skladišču. 855

TRGOVSKI pomočnik z večletno prakso, želi primerne službe pri kakšni večji trgovini v mestu. Ponudbe pod „Podjeten“ na upravnistvo. 871

UCENEC, 15 leten, poštenih staršev, z meščansko šolo, večš poletnega materinega jezika še nekoliko italijanskega in nemškega, do brega značaja, želi vstopiti v trgovino jestvin. Naslov pri upravnistvu. 844

SLUŽKINJO, Slovenko, išče zakonski par brez otrok. Naslov pri upravnistvu. 875

NOVE POSTELJE L. 70.—, vzmeti 55.—, žimnice L. 45.—, volnene L. 90.—, Nočne omare, umivalniki, chiffonniers, spalnice itd. po zmernih cenah v ul. Fonderia 3. 46

PRIPOROČA se dobroznana brivnica Josip Jerman, Trst, ul. XXX Ottobre 14. 15

KRONE srebrne in zlate, plačuje po najvišjih cenah Pertot, Via S. Francesco 15, II. 19

POZOR! Krone, korale, zlato, platin in zobovje po najvišjih cenah plačuje edini grost Belle Vita, da Madonna 10, L. 16

UBIRALEC in popravilalec glasovirjev in harmonijev. Pečar Andrej. Trst, via Coroneo 1, V. nadst. 17

SVINEC mehek (olovo) kupujem vsako množino. Naslov Kuret, Settefontane 1. 195

EGIPTOVSKI profesor grafologije pove karakter in usodo življenja. Sprejema vsaki dan od 13—19. Via Udine 12, pt. 331

Pri dobro znani tordki

F.lli Gentilli & Križmančič
Trst, Via Mazzini šte. 40
(Via Nuova)

se dobi velika izbira

blaga za moške obleke
v širokosti 140 cm

po samih L. 10.— meter

KNJIŽEVNA NOVOSTI

SEST MLADINSKIH IGER

Spisala Josip Ribičič in Ivan Vouk. Izdalo in založilo društvo Prosveta v Trstu. Cena broš. knjigi 5 L, vezani 7 L. — Cena posameznim snopičem 1'50 L.

I. snopič Jos. Ribičič: „Vraže“, trodejanjska.

II. snopič Jos. Ribičič: „Škrat“, dvo-dejanjska in „Pri Sv. Petru“, enodej.

III. snopič Jos. Ribičič: „Čudodelna srajca“ in „Mladje“, enodejanski.

IV. snopič Iv. Vouk: „Trije snubci“, tri slike.

Na prodaj v naslednjih knjigarnah: J. Štoka, Trst, ulica Milano, Trani, Trst, ulica Cavana, Kat. tisk. dr. v Gorici, ulica Carducci, kakor tudi pri „Prosveti“, Trst, ul. Fabio Filzi št. 10, I.

Županstva:

Podraga, Št. Vid pri Vipavi in Vrabče

pozivljajo vse v te občine pristojne, a izven istih stanujoče, da predložijo tukajšnjim uradom najkasneje do 31. maja t. l. družinske liste, izdane od občinskega (župnijskega) urada, kjer sedaj prebivajo.

Te liste rabijo navedena županstva v svrhu sestave imenika občanov, ki zadobijo v smislu kr. naredbes z dne 30. decembra 1920 št. 1890 italijansko državljanstvo s polnim pravom.

Podraga, Št. Vid pri Vipavi, Vrabče

1. maja 1922.

Župani: Janežič, Rudolf, Suša. (302)

Uvozna in izvozna tvrdka

Debiasio & Domenis

Trst, via Coroneo 13, tel. 12-34

lastno skladišče v prosti luki št. 4

opozarja na novodolne velike partije steklene, porcelane, emailirane kuhinjske posode in najrazličnejših šip v originalnih zabojih po najnižjih konkurenčnih cenah.

Vse blago je češkega izvora.

Steklene šipe

vsake vrste in mere. Steklenine, porcelani in lončevine. — Prodaja na debelo in drobno. — Postrežba na dom.

Cene zmerne. Piazza Oberdan šte. 3 (Hotel Europa) telefon 44-23. 22

DEGANELLO
italijanska tovarna motorjev na težko olje, pritrjenih in premakljivih.
Milan - Piazza Ferrari 3 - Milan
Specijaliteti: Lokomobili za mlaticine in mine. Stroji in potrebščine za mine. (273)
Največji prilhanek. Največja izdatnost.
Zastopnik: P. Concato, Trst, Via Mercadante 1

Srebrne krone in zlato plačujem po najvišjih cenah

ALOJZIJ POVH

Trst, Piazza Garibaldi št. 2

(prej Barriera)

Čevljarska zadruga

v Mirnu pri Gorici

izdeluje v svoji tovarni „ADRIA“, najrazličnejše obuvalo, bogato je „ADRIA“ preskrbljena zlasti za poletno sezono. Nad vse trpežni so Adria-sandali in Adria-podkovanci za hribolazce.

Lastne prodajalne so:

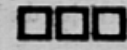
v Trstu, Via Bottari št. 1
v Gorici, Corso Verdi št. 22
v Celju, Narodni dom. (276)

Insertirajte v „Edinosti“

OLD ENGLAND

Trst, Corso Vitt. Em. 26

(nasproti zastavljalnici)

Velika izbira oblek za moške in dečke, porušnikov, perila, plenin in nogavic.

Na drobno. Na debelo.

Postrežba tudi v slovenskem jeziku

PREMOG

za peči in štedilnike po L. 32 q, prosto na dom, plinove cipe po L. 40 q, drva po L. 24 q.

Marsiljski strešniki. opeka. Za velike množine cene po dogovoru.

DANIELE PILLIN, Trst, Coroneo 25
Telefon 1306.

Trgovska hiša

enonadstropna, v Mariboru, na državni cesti, v dobrem stanju, z vrtom in gospodarskimi poslopji, s 3 trgovskimi lokali, uporabi za gostilno ali kovačnico in delavnico za vozove, (začasno služi za trgovino) se ugodno proda. Pojasnila se dobe pod: „Izredna prilika št. 1.183, Oglasni zavod Fran Vorsič, Maribor Cankarjeva 15. 34/20

DOBROZNANA MANUFAKTURNA TVRDKA

M. AITE

Trst — Via Mazzini šte. 37 (prej Via Nuova) — Trst

naznanja cenj. odjemalcem, da se je preskrbela z veliko izbero blaga za moške in ženske obleke, platna, bombaževine, volnenih odev, žimnic in vatranih odev lastnega izdelka, trliza, volne in žime, izdelanega perila kakor tudi vsakovrstnih pletenin. Istočasno naznanja, da je preskrbljena z bogato izbero vseh potrebščin za pomlad in poletje po najzmernejših cenah.

Zdravilišče Slatina Radinci

v Slatini Radinci, okraj Ljutomer

edino zdravilišče v Jugoslaviji z naravnimi ogljikovikislimi in mineralnimi kopelji iz znamenitih radinskih slatin proti srčnim, ledvičnim (Nieren), mehurčnim in drugim boleznim.

Ugodni zdravilni uspehi! Zmerne cene!

Sezija od 1. junija do 15. septembra

JADRANSKA BANKA

Delniška glavnica L. 15,000.000 Rezerve L. 5,100.000

Dunaj, Opatija, TRST, Zadar.

Afilirani zavodi v Jugoslaviji: Jadranska banka, Beograd in njene podružnice v Celju, Cavtatu, Dubrovniku, Ercegnovem, Jelsi, Korčuli, Kotoru, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Metkoviću, Sarajevu, Splitu, Šibeniku in Zagrebu.

Afilirani zavod v New-Yorku: Frank Sakser State Bank.

Izvršuje vse bančne posle.

PREJEMA VLOGE

na hranilne knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po 4%.

Na odpoved vezane vloge obrestuje po najugodnejših pogojih, ki jih sporazumno s stranko določa od slučaja do slučaja.

Daje v najem varnostne predale (safes)

Zavodovi uradi v Trstu:

Via Cassa di Risparmio šte. 5 — Via S. Nicolò šte. 9.

Telefon št. 1483, 1793, 2676. Blagajna posluje od 9 do 13. ure.